

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СКЛАДНИК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ І РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ В УМОВАХ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ

Чорноус О. В.,

*кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник відділу дидактики,
Інститут педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна*

Одним із складників навчально-методичного комплексу, який застосовується для підвищення мотивації і розвитку пізнавальних здібностей учнів в умовах профільного навчання, є мультимедійні технології. Мультимедіа – це представлення об'єктів і процесів не традиційним текстовим описом, а за допомогою фото, відео, графіки, анімації, звуку, тобто у всіх відомих формах. Сучасні технології профільного навчання мають бути засновані на діалозі, творчій співпраці з використанням проектних та дослідницьких методів, передбачати взаємодопомогу та обмін культурно-інформаційними, духовно-моральними, емоційно-ціннісними потоками між виконавцями у відповідності з обраною проблематикою. Враховуючи існуючі підходи до розкриття змісту поняття мультимедіа під мультимедіа розуміють таке дидактичне полісередовище, в якому подається навчальна інформація в естетично оформленому інтерактивному вигляді з інтеграцією звукової та візуальної модульностей, що позитивно впливає на ефективний перебіг перцептивно-мнемічних процесів і сприяє формуванню та розвитку компетентностей особистості [1; 2; 3]. Дидактичні особливості мультимедійних технологій відповідають цим вимогам і створюють умови для підвищення ефективності інших сучасних педагогічних технологій. Їхніми основними властивостями є: гнучкість, адаптивність до користувача, інтерактивність, когнітивність, інсценоване подання інформації, синтезоване середовище і, головне, – їх сучасність, яка підвищує інтерес учнів до такого виду діяльності.

Використання мультимедійних технологій найбільш оптимально і ефективно відповідає триєдиній дидактичній меті уроку. Освітній аспект: сприйняття учнями навчального матеріалу, осмислення зв'язків і відносин в об'єктах вивчення. Розвивальний аспект: розвиток пізнавального інтересу в учнів, уміння узагальнювати, аналізувати, порівнювати, активізація творчої діяльності учнів. Виховний аспект: виховання наукового світогляду, вміння чітко організувати самостійну і групову роботу, виховання почуття товариства, взаємодопомоги. Застосування мультимедійних технологій як складника навчально-методичного комплексу для підвищення мотивації і розвитку пізнавальних здібностей учнів в умовах профільного навчання сприяє ефективності як діяльності педагога, так і самих учнів за рахунок цілого ряду факторів: процес навчання охоплює всіх учнів, їх поведінка при цьому контролюється педагогом і однокласниками та не викликає стресової реакції. При використанні мультимедійних технологій структура уроку принципово не змінюється. У ньому, як і раніше, зберігаються всі основні етапи, змінюються, можливо, тільки їхні часові характеристики. Необхідно відзначити, що етап мотивації в даному випадку збільшується і несе пізнавальне навантаження. Це необхідна умова успішності навчання, оскільки без інтересу до поповнення відсутніх знань, без уяви і емоцій неможлива творча діяльність учня в умовах профільного навчання. В процесі мультимедійного уроку в умовах профільного навчання розвиваються елементи творчості й самоаналізу, включаються додаткові резерви особистості,

підвищується мотивація учнів до успішної діяльності. Учень прагне знайти нові грані у того чи іншого явища, переосмислити поняття з урахуванням власного досвіду та ситуації. Розвивається продуктивна, активно-пошукова діяльність, мислення. Мультимедійні технології як складова навчально-методичного комплексу для підвищення мотивації і розвитку пізнавальних здібностей учнів мають значні можливості у відображенні інформації, безпосередньо впливають на мотивацію учнів в умовах профільного навчання, швидкість сприйняття матеріалу, стомлюваність і, таким чином, на ефективність навчального процесу в цілому та ступінь загальної середньої освіти. Також їх застосування сприяє засвоєнню базових знань з предмета, систематизації засвоєних знань, формуванню навички самоконтролю та розвитку мотивації до навчання.

Література.

1. Дидактичні основи створення аудіовізуальних електронних засобів для середньої загальноосвітньої школи: монографія / Волинський В. П., Чорноус О. В., Якушина Т. В., Красовський О. С. К.: Педагогічна думка, 2013. 320 с.

2. Заболотний В. Ф. Впровадження мультимедіа під час вивчення методики навчання фізики: збірник наукових праць. *Педагогічні науки*. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. Вип. 43. С.392-399.

3. Трубачева С. Е., Чорноус О.В. Метапредметна діяльність старшокласників в умовах профільного навчання. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2016. Випуск 1 (38). С. 298-302.